

СКЛАДОВІ СИЛАБУСУ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТУ

«Санітарна мікробіологія»

I. Основна мета засвоєння курсу: Метою викладання навчальної дисципліни Санітарна мікробіологія є ознайомлення майбутніх вчителів основ здоров'я з мікроорганізмами, які оточують людину та впливають на її здоров'я.

II. Місце освітнього компоненту в програмі підготовки фахівців певної спеціальності/освітньої програми. Освітній компонент «Санітарна мікробіологія» дозволяє набуту студентам додаткових фахових компетенцій при опануванні циклу дисциплін професійної підготовки.

III. Завдання дисципліни. Вивчення курсу передбачає формування у студентів знань щодо мікрофлори води, повітря, ґрунту, харчових продуктів та вплив цих бактерій на здоров'я людини».

IV. Основні знання та уміння, яких набуває студент після опанування даного освітнього компоненту.

Основні знання:

- знання методів дослідження навколишнього середовища;
- ДСТУ та інші нормативні документи, які визначають відповідність мікрофлори об'єктів навколишнього середовища гігієнічним вимогам;
- роль мікроорганізмів у природі та житті людини;
- взаємовідносини мікроорганізмів з людиною, тваринами і рослинами.

Основні вміння:

- створювати рекомендації і заходи по оздоровленню оточуючого середовища та контроль за їхнім виконанням;
- працювати з мікроскопічною технікою, виготовляти мікробіологічні препарати володіти методами фарбування мікроорганізмів та їх структур;
- застосовувати методи дослідження мікрофлори води, повітря, ґрунту, харчових продуктів;
- володіти методами дослідження мікрофлори людського тіла та випадків харчових отруєнь.

V. Короткий зміст освітнього компоненту:

Тема 1. Предмет та завдання санітарної мікробіології.

Санітарна мікробіологія як наука. Завдання Санітарної мікробіології. Вчення про санітарно-показові та умовно-патогенні мікроорганізми. Бактеріальні показники санітарно-гігієнічного стану довкілля..

Тема 2. Санітарна мікробіологія повітря.

Біологічна контамінація повітря. Бактеріологічні дослідження атмосферного повітря. Дослідження повітря закритих приміщень. Методи дослідження повітря на патогенну мікрофлору. Критерії оцінки забрудненості повітря.

Тема 3. Санітарна мікробіологія води.

Біологічна контамінація водойм. Санітарна мікробіологія питних, природних та стічних вод. Санітарно біологічне дослідження води. Методи дослідження та критерії оцінки поверхневого шару води. Бактеріологічний контроль води в зонах рекреації. Методи дослідження води на патогенну мікрофлору. Вода як фактор розповсюдження збудників інфекційних хвороб..

Тема 4. Санітарна мікробіологія ґрунту.

Мікрофлора ґрунту. Методи короткого мікробіологічного аналізу ґрунту та оцінка санітарного стану ґрунту. Дослідження ґрунту на патогенну мікрофлору. Санітарно бактеріологічне дослідження лікувальної грязі, методи і критерії оцінки. Ґрунт як фактор розповсюдження інфекційних хвороб.

Тема 5. Санітарна мікробіологія харчових продуктів.

Санітарна мікробіологія харчових продуктів. Мікрофлора харчових продуктів. Бактеріологічні показники, що використовуються для санітарно гігієнічної і епідеміологічної характеристики харчових продуктів. Санітарно бактеріологічне дослідження молока та молочних продуктів, м'яса та ковбасних виробів, консервів. Дослідження харчових продуктів при харчових отруєннях.

Тема 6. Мікрофлора тіла людини та діагностика харчових отруєнь.

Мікрофлора шкіри, ротової порожнини та кишкового тракту. Дослідження харчових продуктів при харчових отруєннях. Особливості харчових отруєнь. Критерії діагностики харчових отруєнь мікробної етіології. Збудники харчових отруєнь. Мікробіологічний контроль дезінфекції.

VI. Назва кафедри та викладацький склад, який буде забезпечувати викладання курсу

Кафедра медико-біологічних та валеологічних основ охорони життя і здоров'я, факультет педагогіки і психології: канд., біологічних. н., доцент Мегалінська Г.П.

VII. Обсяги навчального навантаження та терміни викладання курсу

На вивчення освітнього компоненту відводиться 90 години (3 кредити ЄКТС), з яких лекційних – 6 год, лабораторних – 12 год, самостійної роботи студентів – 72 год.

Дисципліна викладається у IV семестрі (22 МГВЛ).

VIII. Основні інформаційні джерела до вивчення дисципліни

1. Кочемасова З.Н. и др. Санитарная микробиология и вирусология./ З.Н. Кочемасова, С.А. Ефремова, А.М. Рыбакова – М.: медицина, 1987.-352 с.
2. Санітарні норми та правила в Україні. – К.:КНТ, 2004 – 460 с.
3. Довідник по мікробіологічних і вірусологічних методах дослідження. Під ред. М.О. Биргера.- 3-е видавництво. М.: медицина, 1982. – 464 с.
4. Санітарно-гігієнічні методи дослідження харчових продуктів і води. Довідковий посібник./ Під ред. Проф. Г.С. Яцули. –К.:Здоровье, 1999 р.- 286 с.
5. Современная микробиология/ Под редакцией Й. Ленгелера, Г. Дрекса, Г. Шлегеля.- М.: Мир, 2005. – 651 с.
6. Букринская А. Г. Вирусология. - М.: Медицина, 1986. - 336 с.
7. Векірчик К.М. Мікробіологія з основами вірусології. - К.: Либідь, 2001. - 312с.
8. Вершгора А. Е. , Баранцевич Л. Г. и др. Общая микробиология. - К.: Вища шк., Гол. вид-во, 1988. - 343 с.
9. Глик Б., Пастернак Дж. Молекулярная биотехнология. – М.: Мир, 2002. – 589 с.
10. Коротяев А.И., Бабичев С.А. Медицинская микробиология, иммунология и вирусология. – СПб.: Спец. Лит, - 2000. – 591 с.
7. Гусев М. В., Минева Л. А. Микробиология. - М.: Изд-во при Моск. ун-те, 1985. - 376 с.
11. Поздеев О.К. Медицинская микробиология./ Под ред.акад.В.и. Покровского.-М.: ГЭОТАР-МЕД, 2001.-768 с.
12. Лукомская К.А. Микробиология с основами вирусологии. - М.: Просвещение, 1987. - 192 с.
13. Мишустин Е. Н., Емцев В. Т. Микробиология. - М.: Агропромиздат, 1987. - 368 с.
14. Бетина В. Путешествие в страну микробов. - М.: Мир, 1976. - 271 с.
15. Билай В.И. Основы общей микробиологии. – К.: Вища шк., Гол. вид-во, 1974. - 395 с.
16. Блохина И.М., Леванова Г. Ф. Геносистематика бактерий. - М.: Наука, 1976. - 150 с.
17. Квасников Е. И., Нестеренко О.А. Молочнокислые бактерии и пути их использования. - М.: Наука, 1975. - 389 с.
18. Краткий определитель бактерий Берги. - М.: Наука, 1980. - 495 с.
19. Кузнецов С. И. и др. Введение в геологическую микробиологию. - М.: Изд-во АН СССР, 1961. - 239 с.
20. Лурия С., Дарнелл Дж. Общая вирусология. - М.; Мир, 1970. - 418 с.
21. Мудрецова-Висе К. А. Микробиология. - М.: Экономика, 1978. - 240 с.
22. Стейниер Р., Эдельберг Э. , Ингрэм Дж. Мир икробов: В 3 т. - М.: Мир, 1979. - Т. 1-3.
- 23.Фробишер М. Основы микробиологии. - М.: Мир, 1965. - 678 с.

24.Петровская В. Г., Марко О.П. Микрофлора человека в норме и патологии. - М.: Медицина, 1976. - 231 с.

25. Пяткин К.Д., Кривошеин Ю.С. Микробиология. – М.: Медицина, 1981. – 512 с.

IX. Система оцінювання:

Поточний контроль: оцінювання виконання завдань на лабораторних заняттях, оцінювання 2-х модульних контрольних робіт. **Підсумковий контроль:** залік у IV семестрі.